



Ключові повідомлення адвокації: Внутрішнє переміщення

- **УВКБ ООН закликає Уряд України забезпечити повний доступ внутрішньо переміщених осіб (ВПО) до пенсій та соціальних виплат.** Наразі громадяни з невідконтрольних уряду територій зобов'язані реєструватися як ВПО для того, щоб продовжувати отримати доступ до своїх законних виплат, а влада регулярно повторно перевіряє права ВПО на отримання пенсій та соціальних виплат. Інші громадяни України не підлягають такому рівню перевірки. Необхідно спростити процедури виплат для ВПО, щоб запобігти дискримінації у доступі до підтримки. Навіть більшою мірою, ніж інші громадяни, ВПО, які втратили свої будинки та робочі місця, покладаються на цю допомогу для покриття своїх основних потреб. Крім того, УВКБ ООН закликає Україну вжити всіх можливих заходів для сприяння захисту осіб, які проживають у невідконтрольних уряду територіях. Це включає усунення залежності виплат пенсій та соціальної допомоги від реєстрації ВПО. Пенсії є набутих правом громадян України і не повинні бути пов'язані з реєстрацією ВПО; соціальна допомога пов'язана з уразливістю людини, а не з фактом переміщення.
- **Контрольні пункти в'їзду / виїзду повинні забезпечувати безпеку та гідність при перетині лінії розмежування.** Переміщення через контрольні пункти сприяє соціальній єдності та захисту прав, оскільки люди перетинають лінію розмежування для відвідування друзів та родичів або доступу до послуг. Контрольні пункти наразі завантажені: у 2019 році середньомісячний показник перетинів через п'ять КПВВ на сході становив 1,16 млн., а через контрольні пункти на адміністративному кордоні з Кримом додатково 223 000 осіб. Влада модернізувала ці КПВВ у 2019 році. Щоб продовжити цей прогрес, повинні бути зроблені подальші кроки для підтримки інфраструктури (та прискорення часу перетину, який наразі в середньому триває декілька годин, згідно з даними результатів опитувань). Влада також має налагодити надання екстреної медичної допомоги на КПВВ.
- **Цивільне населення, яке проживає біля лінії розмежування, заслуговує на захист.** Бойові дії продовжують впливати на багато громад поблизу лінії розмежування. Смерті, травми та матеріальні збитки серед цивільного населення, як і раніше, є реальністю. Бойові дії пошкоджують життєво важливу цивільну інфраструктуру, наприклад, постачання води та електроенергії, системи опалення, що викликає великі труднощі. Міни та боєприпаси, що не розірвалися, становлять щоденну небезпеку і можуть гальмувати економічне відновлення. У деяких випадках військові зайняли цивільну власність, і часто ці люди не мають документів щодо ревізії їх власності. Для вирішення цих питань надзвичайно важливо перенести військові позиції від місцевостей, де проживає цивільне населення. Крім того, рекомендується впроваджувати нещодавно прийняте законодавство про гуманітарну протимінну діяльність та інформувати та роз'яснювати питання щодо військової ревізії цивільної власності, яка включає пропорційну компенсацію за комунальні послуги та будь-які збитки, якщо це буде необхідно.

- **Уряд повинен ухвалити процедуру реєстрації народження, яка відповідає конкретним потребам сімей на непідконтрольних уряду територіях, а також в Криму.** Без реєстрації народження, діти, що народилися на НПУТ, наражаються на ризик безгромадянства. Наразі батьки можуть отримати реєстрацію народження своєї дитини тільки після судового розгляду. Хоча суди й прискорюють розгляд цих справ, процедура потребує додаткових витрат і часу очікування.
- **Вразливі ВПО повинні мати доступ до соціального та доступного житла.** Житлові потреби для ВПО стають все більш гострими, оскільки доступної допомоги та індивідуальних заощаджень не вистачає за умов такого тривалого переміщення. Уряд повинен захищати ВПО від примусового виселення з місць компактного проживання та надавати прийнятні альтернативи. ВПО з інвалідністю та іншими особливими потребами повинні мати пріоритет на отримання тимчасового та соціального житла.
- **Багато ВПО переміщені вже 5 років і хочуть знайти довгострокові рішення.** Уряд ухвалив стратегію довготривалих рішень та план дій для її реалізації. До них відносяться заходи, спрямовані на сприяння довгостроковій юридичній, економічній та соціальній інтеграції ВПО. Щоб забезпечити виконання цього плану, органам влади рекомендується виділяти достатні ресурси, координувати діяльність та безпосередньо залучати ВПО до моніторингу. Зв'язок з програми розвитку та відновлення є критичним. Щоб забезпечити можливість добровільного повернення, влада повинна прийняти законодавство для захисту прав власності ВПО та запровадити довгострокову програму компенсації пошкодженого житла, землі та майна.
- **Уряд має забезпечити, щоб ВПО могли здійснювати своє право голосу на місцевих виборах.** У грудні 2019 року парламент ухвалив новий Виборчий кодекс, який надає ВПО право голосу на місцевих виборах. Це позитивний крок, який означає, що в 2020 році ВПО вперше матимуть право голосувати на місцевих виборах. Важливо забезпечити ВПО інформацією щодо того, як реалізувати це право. УВКБ ООН готове підтримати українську владу та партнерів-представників громадянського суспільства у виконанні цих рекомендацій.

КОНТАКТИ

Електронна пошта: ukrki@unhcr.org, тел: +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ

УВКБ ООН в Україні: www.unhcr.org.ua/en - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Flickr: www.flickr.com/photos/unhcr_ukraine